

Globalisaatio – luonnonvoimako? Lisääkö globalisaatio eriarvoisuutta?

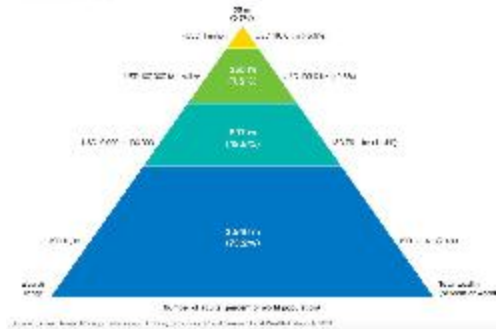
Matti Tuomala

Globalisaatio ja ulkomaankauppa: kansalliset ja globaalit tuloterot

- Viimeisen neljännesvuosisadan aikana tuloerot ovat lähes kaikissa maissa kasvaneet.
- Kansainvälisen kaupan perusteoria: kaikki eivät hyödy vapaa-kaupasta ja kaupan kasvun myötä tuloerot kasvavat (kutistuvat) kehittyneessä (kehitys) maassa, joka vie korkeamman (matalamman) teknologian tuotteita.
- Empiirinen tutkimus (USA): Kansallisilla tekijöillä (teknologia, verotus, sosiaaliset normit) on ollut suurempi rooli tulerojen kasvussa kuin ulkomaankaupalla.
- Kiinan ja Intian kasvun vuoksi globaalit tuloerot ovat kaventuneet.
- Huom: Kiinan vientivetoisella strategialla on ollut erilaiset vaikutukset kehittyneisiin maihin kuin Intian "kasvumallilla".

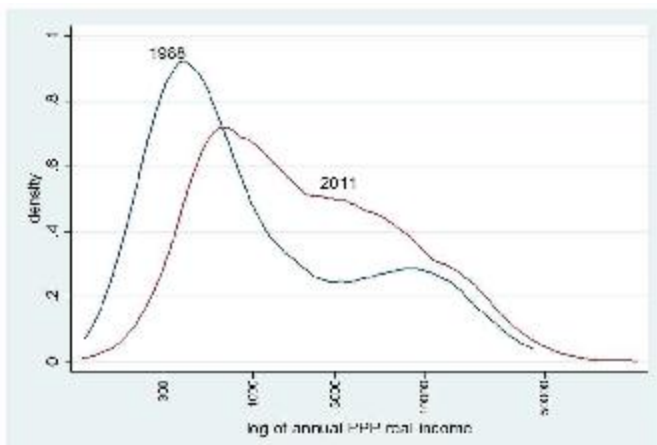
The global wealth pyramid

Globalisaatio, rahoitus- sektori ja eriarvoisuus

- "Pääoman vapaasta liikkuvuudesta hyödyimme me kaikki", mutta finanssikriisin myötä maksajiksi jouduimme me muut.
- Rahoitussektori on ollut kirjoittamassa sääntöjä, joilla he pärjäävät jopa kriiseissä, mitä he ovat olleet luomassa, myös Suomen 1990-luvun kriisissä.
- Bertolt Brecht: "Pankin ryöstäminen ei ole mikään rikos pankin omistamiseen verrattuna". On nyt jopa osuvampi kuin ennen.
- 2007/2008 alkanut finanssikriisi oli hyvä opetus niille, jotka eivät uskoneet varoituksia säätelemättömäksi jätetyn globaalien rahoitussektorin uhista koko maailmantaloudelle. Säätelemättömät rahoitusmarkkinat ovat suurempi uhka eriarvoisuudelle kuin kauppa.

Globaali tulonjakauma, Milanovic (2015)

Globalisaatio, ilmastonmuutos ja eriarvoisuus

- Ilmaston muutos on ihmisen aiheuttama hyvin monimutkainen iliskoivaikutus. Se on alkuperältään ja vaikutuksiltaan globaali.
- Nick Stern (Stern Review 2006, Stern 2015): Ilmastonmuutos on markkinoiden suurin epäonnistuminen.
 - Ilmastonmuutoksen suurimmat kärsijät ovat maapallon köyhimmät asukkaat. Ilmastonmuutos käynnistää (käynnistänyt) muuttoliikkeen.
 - Työvoiman liikkuvuus: globaalit tuloerot vs. kansalliset tuloerot

Pohjoismainen yhteiskuntamalli ja globalisaatio

- Kriitikot: hyvinvointivaltio on tuhonnut ponnistelujen ja palkintojen välisen yhteyden heikentämällä työnteon, säästämisen ja yrittäjyyden vetovoimaa.
- Sosiaalimenojen supistaminen on sopinut hyvin Euroopassa 1990-luvulla hallitsevaan asemaan tulleen finanssikonservatismi ja Euro-kriisin hoidossa käytetyn austeriteytpolitiikan kanssa.
- Onko pohjoismainen yhteiskuntamalli tuomittu katoamaan?

Globaalien yhteistyön tarve: kosmopoliittinen vai kansallinen näkökulma

- Nyt kun globaalia yhteistyötä eniten tarvittaisiin, poliittinen kannatus sille näyttää kohtalokkaasti hiipuvan.
- Esimerkiksi fiskaalista integraatiota Euro-alueella (yhteisvastuusta) karsastetaan olettamalla, että tiedämme etukäteen ketkä ovat maksajia ja ketkä avunsaajia.
- Tällä perusteella ei olisi yhtään vakuutusjärjestelmää.

www.stn-wip.fi
<https://twitter.com/WIPconsortium>

